

UMIEJĘTNOŚCI DZIECKA KOŃCZĄCEGO PRZEDSZKOLE

Dziecko potrafi:

Fizyczny rozwój dziecka	<ol style="list-style-type: none">1. Zgłaszać potrzeby fizjologiczne, samodzielnie wykonywać podstawowe czynności higieniczne.2. Samodzielnie ubierać się i rozbierać, w tym zapinać guziki, wiązać sznurowadła.3. Samodzielnie jeść z użyciem sztućców, nakrywać do stołu i sprzątać po posiłku.4. Zgłaszać potrzebę ruchu, odpoczynku itp.5. Uczestniczyć w zabawach ruchowych, w tym rytmicznych, muzycznych, naśladowczych, z przyborami lub bez nich; wykonywać różne formy ruchu: bieżne, skoczne, z czworakowaniem, rzutne.6. Inicjować zabawy konstrukcyjne, majsterkować, budować, wykorzystując zabawki, materiały użytkowe, w tym materiał naturalny.7. Wykonywać czynności, takie jak: sprzątanie, pakowanie, trzymanie przedmiotów jedną ręką i oburącz, małych przedmiotów z wykorzystaniem odpowiednio ukształtowanych chwytów dłoni, używać chwytu pisarskiego podczas rysowania, kreślenia i pierwszych prób pisania.8. Wykonywać podstawowe ćwiczenia kształtujące nawyk utrzymania prawidłowej postawy ciała.9. Wykazywać sprawność ciała i koordynację w stopniu pozwalającym na rozpoczęcie systematycznej nauki czynności złożonych, takich jak czytanie i pisanie.
Emocjonalny rozwój dziecka	<ol style="list-style-type: none">1. Rozpoznawać i nazywać podstawowe emocje, próbuje radzić sobie z ich przeżywaniem.2. Szanować emocje swoje i innych osób.3. Przeżywać emocje w sposób umożliwiający mu adaptację w nowym otoczeniu, np. w nowej grupie dzieci, nowej grupie starszych dzieci, a także w nowej grupie dzieci i osób dorosłych.4. Przedstawiać swoje emocje i uczucia, używając charakterystycznych dla dziecka form wyrazu.5. Rozstawać się z rodzicami bez lęku, mając świadomość, że rozstanie takie bywa dłuższe lub krótsze.6. Rozróżniać emocje i uczucia przyjemne i nieprzyjemne, mieć świadomość, że odczuwają i przeżywają je wszyscy ludzie.7. Szukać wsparcia w sytuacjach trudnych dla niego emocjonalnie; wdrażać swoje własne strategie, wspierane przez osoby dorosłe lub rówieśników.8. Zauważać, że nie wszystkie przeżywane emocje i uczucia mogą być podstawą do podejmowania natychmiastowego działania, panować nad nieprzyjemną emocją, np. podczas czekania na własną kolej w zabawie lub innej sytuacji.9. Wczuwać się w emocje i uczucia osób z najbliższego otoczenia (empatia).10. Dostrzegać, że zwierzęta posiadają zdolność odczuwania, przejawia w stosunku do nich życzliwość i troskę.11. Dostrzegać emocjonalną wartość otoczenia przyrodniczego jako źródła satysfakcji estetycznej.
Spółeczny rozwój dziecka	<ol style="list-style-type: none">1. Przejawiać poczucie własnej wartości jako osoby, wyrażać szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązywać relacje rówieśnicze.2. Odczuwać i wyjaśniać swoją przynależność do rodziny, narodu, grupy przedszkolnej, grupy chłopców, grupy dziewczynek.3. Posługiwać się swoim imieniem, nazwiskiem, adresem.4. Używać zwrotów grzecznościowych podczas powitania, pożegnania, sytuacji wymagającej przeproszenia i przyjęcia konsekwencji swojego zachowania.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Oceniać swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; przyjmować, respektować i tworzyć zasady zabawy w grupie, współdziałać z dziećmi w zabawie, pracach użytecznych, podczas odpoczynku. 6. Nazywać i rozpoznawać wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi, np. szacunek do dzieci i dorosłych, szacunek do ojczyzny, życzliwość okazywana dzieciom i dorosłym – obowiązkowość, przyjaźń, radość. 7. Respektować prawa i obowiązki swoje oraz innych osób, zwracając uwagę na ich indywidualne potrzeby. 8. Obdarzać uwagą inne dzieci i osoby dorosłe. 9. Komunikować się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne; wyrażać swoje oczekiwania społeczne wobec innego dziecka, grupy.
<p>Rozwój poznawczy dziecka</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyrażać swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych: tańca, intencjonalnego ruchu, gestów, impresji plastycznych, technicznych, teatralnych, konstrukcyjnych. 2. Wyrażać swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą języka mówionego, posługiwać się językiem polskim w mowie zrozumiałej dla dzieci i osób dorosłych, mówić płynnie, wyraźnie, rytmicznie, poprawnie wypowiadać ciche i głośne dźwięki mowy, rozróżniać głoski na początku i końcu w wybranych prostych fonetycznie słowach. 3. Odróżniać elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości. 4. Rozpoznawać litery, którymi jest zainteresowane na skutek zabawy i spontanicznych odkryć, odczytywać krótkie wyrazy utworzone z poznanych liter w formie napisów drukowanych dotyczące treści znajdujących zastosowanie w codziennej aktywności. 5. Odpowiadać na pytania, opowiadać o zdarzeniach z przedszkola, objaśniać kolejność zdarzeń w prostych historyjkach obrazkowych, układać historyjki obrazkowe, recytować wierszyki, układać i rozwiązywać zagadki. 6. Wykonywać własne eksperymenty językowe, nadawać znaczenie czynnościom, nazywać je, tworzyć żarty językowe i sytuacyjne, uważnie słuchać i nadawać znaczenie swym doświadczeniom. 7. Eksperymentować rytmem, głosem, dźwiękami i ruchem, rozwijając swoją wyobraźnię muzyczną; słuchać, odtwarzać i tworzyć muzykę, śpiewać piosenki, poruszać się przy muzyce i do muzyki, oraz wyraża ją ruchem, reagować na sygnały, muzykować z użyciem instrumentów oraz innych źródeł dźwięku; śpiewać piosenki z dziecięcego repertuaru; aktywnie słuchać muzyki; wykonywać lub rozpoznawać melodie, piosenki i pieśni, np. ważne dla wszystkich dzieci w przedszkolu, np. charakterystyczne dla uroczystości narodowych (hymn narodowy), potrzebne do organizacji uroczystości np. Dnia Babci i Dziadka, święta przedszkolaka (piosenki okazjonalne) i inne; w skupieniu słuchać muzyki. 8. Wykonywać własne eksperymenty graficzne farbą, kredką, ołówkiem, mazakiem itp., tworzy proste i złożone znaki, nadając im znaczenie, odkrywa w nich fragmenty wybranych liter, cyfr, kreśli wybrane litery i cyfry na gładkiej kartce papieru, wyjaśnia sposób powstania wykreślonych, narysowanych lub zapisanych kształtów, w przestrzeni sieci kwadratowej lub liniatury, określa kierunki i miejsca na kartce papieru. 9. Czytać obrazy, wyodrębniać i nazywać ich elementy, nazywać symbole i znaki znajdujące się w otoczeniu, wyjaśniać ich znaczenie. 10. Wymieniać nazwę swojego kraju i jego stolicy, rozpoznawać symbole narodowe (godło, flaga, hymn). 11. Wyrażać ekspresję twórczą podczas czynności konstrukcyjnych i zabawy, zagospodarowywać przestrzeń, nadając znaczenie umieszczonym w niej

przedmiotom, określać ich położenie, liczbę, kształt, wielkość, ciężar, porównywać przedmioty w swoim otoczeniu z uwagi na wybraną cechę.

12. **Klasyfikować przedmioty** według: wielkości, kształtu, koloru, przeznaczenia, układać przedmioty w grupy, szeregi, rytmy, odtwarzać układy przedmiotów i tworzyć własne, nadając im znaczenie, **rozdzielać podstawowe figury geometryczne** (koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt).
13. Eksperymentować, szacować, przewidywać, **dokonywać pomiaru długości przedmiotów**.
14. **Określać kierunki i ustalać położenie przedmiotów** w stosunku do własnej osoby, a także w stosunku do innych przedmiotów, rozdzielać stronę lewą i prawą.
15. **Przeliczać elementy zbiorów w czasie zabawy**, prac porządkowych, ćwiczeń i wykonywania innych czynności, posługiwać się liczebnikami głównymi i porządkowymi, **rozpoznawać cyfry oznaczające liczby od 0 do 10**, eksperymentować z tworzeniem kolejnych liczb, wykonywać dodawanie i odejmowanie w sytuacji użytkowej, liczyć obiekty, odróżniać liczenie błędne od poprawnego.
16. Posługiwać się w zabawie i w trakcie wykonywania innych czynności pojęciami dotyczącymi **następstwa czasu** np. wczoraj, dzisiaj, jutro, rano, wieczorem, w tym nazwami pór roku, nazwami dni tygodnia i miesięcy.
17. **Rozpoznawać modele monet i banknotów** o niskich nominałach, porządkować je, rozumieć, do czego służą pieniądze w gospodarstwie domowym.
18. Posługiwać się pojęciami dotyczącymi **zjawisk przyrodniczych**, np. tęcza, deszcz, burza, opadanie liści z drzew, sezonowa wędrówka ptaków, kwitnienie drzew, zamarzanie wody, dotyczącymi życia zwierząt, roślin, ludzi w środowisku przyrodniczym, korzystania z dóbr przyrody, np. grzybów, owoców, ziół.
19. Podejmować **samodzielną aktywność poznawczą** np. oglądanie książek, zagospodarowywanie przestrzeni własnymi pomysłami konstrukcyjnymi, korzystanie z nowoczesnej technologii itd.
20. **Wskazywać zawody** wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśniać, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
21. **Rozumieć bardzo proste polecenia w języku obcym** nowożytnym i reagować na nie; uczestniczyć w zabawach, np. muzycznych, ruchowych, plastycznych, konstrukcyjnych, teatralnych; używać wyrazów i zwrotów mających znaczenie dla danej zabawy lub innych podejmowanych czynności; powtarzać rymowanki i proste wierszyki, śpiewać piosenki w grupie; rozumieć ogólny sens krótkich historyjek opowiadanych lub czytanych, gdy są wspierane np. obrazkami, rekwizytami, ruchem, mimiką, gestami.